

K otázce východoněmeckých uprchlíků

Od konce července letošního roku se začali východoněmečtí občané uchýlovat na půdu zastupitelských úřadů Spolkové republiky Německa v NDR, Maďarsku a Československu. Spoléhali na to, že si tímto způsobem vymohou vycestování na Západ. Z právního hlediska došlo k patové situaci, neboť zmíněné země podle svých zákonů tuto cestu neakceptují, ale zároveň respektují výsostnou půdu zastupitelství svrchovaného státu. Dotyčným občanům NDR může po opuštění zastupitelských úřadů hrozit až dvouletý trest odnětí svobody. Zůstávají tedy na místě v nouzových podmínkách, ale zároveň tak blokují normální funkci zastupitelství. Právě z těchto dvou ohledů, humanitárního i praktického, byly v sousedních zemích zahájeny kroky k oboustranně přijatelnému řešení.

Na velvyslanectví Spolkové republiky Německa v Praze bylo počátkem září již 350 občanů NDR, z toho 90 dětí. Část z nich sice po dohodě s východoněmeckým právníkem, který přislíbil, že uprchlíci nebudou trestně stíháni, prostory velvyslanectví v úterý 12.9. t.r. opustila, nicméně asi 150 občanů se rozhodlo na zastupitelství zůstat. Jsou ubytováni ve stanech a ačkoli jim československá strana zajišťuje dodávky energie, vody i potravin, z pochopitelných důvodů zde schází odborná lékařská péče, školní výuka a ani hygienické poměry nevyhovují. Vláda Spolkové republiky Německa se proto nedávno obrátila na čs.vládu, aby vyjednala podmínky, za jakých by bylo možné problém vyřešit, avšak nesetkala se s konstruktivní odezvou. Vzhledem k tomu, že je nadále neúnosné prodlužovat tento nenormální stav, žádáme vládu ČSSR, aby přijala taková konkrétní opatření, která by napomohla k jeho řešení.

Podle našeho názoru existují jediná dvě možná východiska ze vzniklé situace - buď s odvoláním na dokumenty KBSE neprodleně umožnit všem východoněmeckým občanům, kteří se dosud zdržují na zastupitelství, vycestování do Spolkové republiky Německa, jak to nedávno učinila i maďarská vláda, anebo situaci řešit alespoň dočasně a v souladu s humanitárními zásadami, jak je to ve světě běžné zvykem. Takovýto postup by mohl zabezpečit např. Mezinárodní červený kříž, což ale předpokládá poskytnutí potřebných prostor, do nichž by se mohli uchýlit východoněmečtí občané, dosud pobývající na velvyslanectví. Tento vstřícný krok z československé strany by jim jednak zajistil lékařskou péči a výuku dětí, jednak by uvolnil areál zastupitelství pro jeho normální funkci.

Považujeme za nepochybné zdůraznit, že zmíněnou nenormálnost vyvolává především současná politická situace v NDR. Zklamání naděje na reformní vývoj a nejisté možnosti dalšího vycestování způsobují spontánní a často nedomyšlené reakce občanů. Myslíme si, že nejlepší prevencí takovýchto problematických forem protestu a prosazování nezadatelných práv by v tomto případě bylo nastolení skutečně demokratických poměrů v NDR. Současnou situací občanů NDR na zastupitelství SRN v Praze je však, podle našeho názoru, třeba urychleně řešit zde, a to především s humanitárním ohledem.

Tomáš Hradílek
mluvčí Charty 77

Dana Němcová
mluvčí Charty 77

Seša Vondra
mluvčí Charty 77

Adresováno vládě ČSSR, na vědomí sdělovacím prostředkům